

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29855

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek Otlı

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Kırıklar 1 No'lu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hasta tutuklu Enver Yanık'ın Wernicke-Korsakoff sendromuna bağlı ileri derecede unutkanlık ve sese aşırı duyarlılık, dorsal kifoz, lomber artroz, hipertansiyon, taşikardi, diyabet, yüksek kolesterol, sağ böbrekte kist ve prostat büyümesi hastalıkları bulunmaktadır. Ayrıca, 29 Eylül 1999 tarihinde başlatılan Ulucanlar Katliamı olarak bilinen hayata dönüş operasyonu sırasında başına aldığı darbelerin neden olduğu harabiyete bağlı gelişen Hidrosefali nedeniyle, sürekli baş ağrısı çekmekte ve günde 2-3 defa baygınlık geçirmekte, sol bacak uyluk iç kısmından giren ve çıkarılamadığı için o tarihten bu yana vücudunda bulunan iki adet kurşun, bacakta neden olduğu çoklu kırıklar nedeniyle takılan 8 platinle ve akciğerinde bulunan ve çıkarılamayan bir metal parçası ile yaşamaya çalışmakta, yürüme güçlüğü ve sürekli ağrı çekmektedir.

Tarafıma gönderdiği mektubunda, 1 Nisan 2024 tarihinde diskette adın çıktı denilerek hakkında soruşturma başlatıldığını, Temmuz 2025'de gözaltına alındığını, itiraflarının inandırıcılıktan yoksun tahminlerine dayanarak soruşturmasının devam ettirildiğini, 100 kişinin yargılandığı davada çağrıldığı her duruşmaya gitmesine karşın kendisinin çağrılmadığı duruşmada hüküm verildiğini, savunma hakkının gasp edildiğini belirtmektedir. 2003 yılında sağlık sorunları nedeniyle Adli Tıp Kurumu raporu ile tahliye edilmiş ve ağır sağlık sorunlarına rağmen 7 Ekim 2024 tarihinde tekrar tutuklanmıştır. Tutuklanınca tedavileri ve kontrolleri yarım kaldığı için hastalıkları ilerlemiş, kalp hastalığı ortaya çıkmıştır. Hastane sevkleri çok gecikmeli olarak yapılmakta, hastaneye gidiş gelişte sorun yaşanmakta, kelepçeli götürülüp, kelepçeli muayene edilmektedir. Uzun aralıklarla Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Şehir Hastanesi arasında gidip geldiğinde tedavisi sağlıklı bir şekilde yapılmamaktadır. Sağ böbreğinde görülen kist için bir yıl sonrasına gün verilmiştir. Şu an kaldığı 3 kişilik koğuştaki arkadaşları Enver Yanık'a yardımcı olmaktadır, ancak cezası onaylanırsa ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası aldığı için tek kişilik koğuştaki kalacaktır. Bu durumda yaşamını sürdürmesi mümkün olmayacaktır.

Ceza infaz kurumlarında özellikle hasta tutuklular insan onuruna aykırı koşullarda bulundukları, sağlık hizmetlerine erişimde ciddi engellerle karşılaştıkları, teşhis ve tedavi süreçlerinde gecikmeler nedeniyle yaşam haklarının tehdit altında olduğu gerekçesiyle hak arama yöntemi olarak sıklıkla açlık grevleri yapmak zorunda bırakılmaktadır. Hasta tutuklu Enver Yanık da, itirafçılık politikası ile verilen cezasının sonuçları ile birlikte kaldırılması, sağlığa erişim hakkını kullanarak tedavisinin yapılması, hasta tutsakların serbest bırakılması ve kamuoyunda “kuyu tipi” olarak adlandırılan ceza infaz kurumlarındaki hak ihlallerine son verilmesi talepleriyle 3 Haziran 2025 tarihinden itibaren bir ay sürecek açlık grevine başlamıştır.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve hukuk devleti olmasının gereği ceza infaz kurumlarında hasta tutukluların sağlık ve yaşam haklarının korunması devletin sorumluluğundadır. Anayasası'nın 17. maddesine göre herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS), tutuklunun yaşam hakkını tanımlamış, insanlık dışı ve onur kırıcı muameleyi kesin olarak yasaklamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bazı davalarda cezaevinde uygun tedavi sağlanmamasını ağır hak ihlali saymıştır. Ailesi ve demokratik kitle örgütleri, ağır sağlık sorunları nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında Enver Yanık'ın kalmasının yaşam hakkını ihlal ettiğini savunmakta ve tahliyesini talep etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kırıklar 1 No'lu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hasta tutuklu Enver Yanık'ın sağlık durumu hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
- 2- Elleri kelepçeliyken muayene yapıldığı, uygun zamanda randevu alınmadığı, doktorların detaylı tahlil ve inceleme yapmadığı ve bu nedenle Enver Yanık'ın tedavi ve sağlık hizmetine ulaşma hakkının engellendiği, sağlık durumunun gittikçe ağırlaştığı iddiaları doğru mudur?
- 3- Açlık grevindeki Enver Yanık'ın sağlık durumu cezaevi idaresi tarafından takip edilmekte ve Bakanlığınız bilgilendirilmekte midir?
- 4- Wernicke-Korsakoff sendromu teşhisi konmuş olan Enver Yanık'ın hafıza kaybı, yürüme zorluğu ve baygınlık gibi sağlık sorunları dikkate alınarak etkin tedavisinin yapılması sağlanacak mıdır?
- 5- Açlık grevindeki Enver Yanık'a yönelik olarak zorla müdahale, zorla besleme veya tecrit uygulaması söz konusu olmuş mudur?

6- Enver Yanık'ın somut delil olmadığı halde bir itirafçı beyanı ile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildiği iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Enver Yanık'ın adil yargılanması neden yapılmamıştır?

7- Uygulamalarıyla hasta tutukluların tedaviye erişimini kısıtlayan cezaevi personeli ve sağlık görevlileri hakkında yapılmış bir soruşturma var mıdır?

8- Buca Kırıklar Ceza İnfaz Kurumu'nda Enver Yanık dışında kaç tutuklu açlık grevindedir? Açlık grevindeki tutukluların talepleri dikkate alınacak mıdır?

9- Enver Yanık, ciddi kronik hastalıkları ve cezaevi koşullarında derinleşen sağlık sorunlarıyla cezaevinde bulunmaktadır. Ailesi ve demokratik kitle örgütlerinin cezaevinde kalmasının hayatını tehlikeye atmakta olduğu uyarısı dikkate alınacak mıdır? Enver Yanık'ın yaşam hakkının korunması için mevcut durumu Bakanlığınız tarafından değerlendirilecek ve kamuoyu ile şeffaf bir şekilde paylaşılacak mıdır?

10- Adli Tıp Kurumu'nun siyasi davalardan tutuklulara verdiği raporlar tarafsızlık ve güvenilirlik açısından sıkça eleştirilmektedir. Bakanlığınız, kronik ve ağır hastalığı olan siyasi tutukluların infaz erteleme için ayrı bir sağlık gözlem kurulu oluşturacak mıdır? Hasta tutukluların tedavilerinin sağlanmasına, infazlarının ertelenmesine ya da tahliyelerinin sağlanmasına ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır?